

COMISIA NAȚIONALĂ PENTRU CONTROLUL ACTIVITĂȚILOR NUCLEARE

MINUTA ÎNTÂLNIRII

Comitetului interministerial de lucru pentru radon

15 martie 2023

În data de 15 martie 2023, la sediul CNCAN din str. Lt. Zalic nr. 4, a avut loc reuniunea Comitetului interministerial de lucru pentru radon (denumit în continuare Comitet).

Comitetul este alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor responsabile conform prevederilor din Hotărârea de Guvern nr. 526/2018 pentru aprobarea Planului Național de Acțiune la Radon (PNAR) și are ca scop monitorizarea procesului de implementare a PNAR.

La această întâlnire au participat: **dl Cantemir CIUREA-ERCĂU**, președintele CNCAN, **dl Victor BANȚA**, Secretar general adjunct în Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), **dl Adrian MATEI**, Consilier evaluare - examinare, Direcția Tehnică, Direcția Generală Dezvoltare Regională și Infrastructură (MDLPA), **dna Silvia TEODORESCU**, Șef Secție, Centrul Național de Monitorizare a Riscurilor din Mediul Comunitar, Institutul Național de Sănătate Publică (INSP), **dna Elena SIMION**, Director, Direcția Laboratoare Naționale de Referință, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, **dna Ana-Elena GHERASIM**, Șef Serviciul Laborator Radioactivitate, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, **dna Nicoleta BRIȘAN**, Prodecan, Facultatea de Știința și Ingineria Mediului, Universitatea Babeș – Bolyai (UBB), **dl Mitică DRĂGUȘIN**, Director Securitate Nucleară, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară Horia-Hulubei (IFIN-HH), **dna Alexandra CUCOȘ DINU**, Șef Laborator de Încercări Radon „Constantin Cosma”, Facultatea de Știința și Ingineria Mediului, Universitatea Babeș-Bolyai (LiRaCC - UBB), **dl Toader VICTORIAN**, cercetător științific grad 2, Responsabil cu monitorizarea radonului în zone active seismic, Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare pentru Fizica Pământului (INFP), din partea CNCAN: **dna Daniela DOGARU**, Șef serviciu, Serviciul Radioprotecție, Deșeuri Radioactive și Transporturi, Direcția Ciclul Combustibilului Nuclear, **dna Camelia LIUTIEV**, Șef serviciu, Direcția Relații Internaționale și Comunicare, **dna Cornelia VÎRTOPEANU**, Consilier, Serviciul Radioprotecție, Deșeuri Radioactive și Transporturi, **dna Dan MANEA**, Consilier, Serviciul Radioprotecție, Deșeuri Radioactive și Transporturi și **dna Mădălina FLORESCU**, Consilier, Serviciul Afaceri Europene, Relații Publice și Comunicare.

Agenda prevăzută pentru reuniunea Comitetului a vizat următoarele teme:

1. Stadiul implementării PNAR – toate instituțiile
2. Modificare HG 526/2018 - toate instituțiile
3. Modificare Ordin 185/2019 pentru aprobarea *Metodologiei pentru determinarea concentrației de radon în aerul din interiorul clădirilor și de la locurile de muncă* - toate instituțiile
4. Alte aspecte:

- legătura dintre emanația de Rn și cutremurele de pământ
- predictibilitatea cutremurelor prin emanația de Rn
- prezentări, discuții - invitați

Reuniunea a fost deschisă de dl Cantemir Ciurea-Ercău, președintele CNCAN, care a urat bun venit participanților și a propus acestora parcurgerea punct cu punct a agendei reuniunii.

Dna Dogaru a început prin a prezenta stadiul implementării PNAR, a prezentat de asemenea materialele și situația cu privire la informațiile de pe pagina web a CNCAN, numărul de măsurători, etc. Dna Simion a solicitat ca graficele postate pe pagina web să conțină informații referitoare la ceea ce reprezintă acestea, solicitare acceptată și care o să fie implementată de CNCAN.

Dna Teodorescu a informat persoanele prezente cu privire la faptul că la nivel național au fost primiți, prin intermediul unui proiect cu Agenția Internațională pentru Energia Atomică (AIEA), 500 de detectori care au fost distribuiți prin intermediul direcțiilor de sănătate publică în țară, pentru efectuarea de măsurători în instituții publice și locuri de muncă. În prezent, detectorii respectivi au fost trimiși în Ungaria pentru rezultate. De asemenea, participanții au fost informați de către reprezentantul INSP cu privire la studiile efectuate și care se găsesc postate pe site-ul instituției.

DI Ciurea-Ercău a subliniat faptul că din punctul dumnealui de vedere, în cazul în care într-o anumită zonă au fost identificate valori mari ale concentrației de radon, măsurile de remediere trebuie luate imediat, fără a se aștepta elaborarea hărții pentru întreaga țară. Reprezentanții MDLPA au precizat că acest lucru este necesar să fie prevăzut într-un act normativ, în vederea obținerii finanțării pentru acțiunile de remediere și că este necesară informarea și sensibilizarea Secretariatului General al Guvernului.

De asemenea, s-a stabilit ca CNCAN să transmită adrese de informare către ordinul arhitecților, asociațiile unităților administrativ teritoriale (la nivel de prefecturi) prin care acestea să fie înștiințate cu privire la faptul că cheltuielile aferente acestor măsurători ale concentrației de radon sunt eligibile pentru plată. Adresele vor fi transmise imediat după publicare reglementărilor tehnice elaborate de către MDLPA.

Dna Cucuș Dinu a informat asupra faptului ca Unitățile Administrativ Teritoriale (UAT) sunt eligibile să aplice pentru finanțarea măsurătorilor radonului și acțiunilor de remediere din Planul Național de Redresare și Reziliență și că unele UAT-uri au aplicat deja, dar ca UAT-urile nu sunt informate și nu știu de această posibilitate.

DI Drăgușin a propus modificarea legislației pentru emiterea autorizațiilor de funcționare, de construcție prin includerea obligativității existenței unui studiu de fezabilitate cu privire la concentrația de radon.

Cu privire la activitățile destinate informării la nivel național privind riscul expunerii populației la radon, care în conformitate cu prevederile PNAR sunt în responsabilitatea MS, dna Teodorescu a informat Comitetul că pe site-ul INSP se regăsesc materiale de informare și că de asemenea au elaborat și 2 flyere pe această tematică.

Modificarea Ordinului nr. 185/2019

În ceea ce privește proiectul elaborat de CNCAN pentru modificarea și completarea *Metodologiei pentru determinarea concentrației de radon în aerul din interiorul clădirilor și de la locurile de muncă*, s-a stabilit ca în cadrul acestuia să se menționeze cele 2 reglementări tehnice (ghiduri) elaborate de MDLPA, respectiv ”Reglementare tehnică (ghid) privind metodele de remediere în clădiri existente pentru reducerea nivelului de expunere la radon” și ”Reglementare tehnică (ghid) privind metodele de prevenire și control a pătrunderii radonului în clădirile noi”. Acesta se va notifica la Comisia Europeană și se vor aștepta 3 luni pentru observații/comentarii/accept, după care se va publica în Monitorul Oficial.

Modificarea Hotărârii de Guvern nr. 526/2018

Referitor la modificarea acestei hotărâri de guvern, în cadrul reuniunii s-a stabilit ca proiectul acesteia să fie retransmis în consultare către toți cei prezenți, modificat conform celor discutate prin reintroducerea în PNAR a coloanelor cu instituțiile responsabile și cu termene pentru acțiunile prevăzute.

La ultimul punct de pe ordinea de zi, dl Toader Victorian, cercetător științific grad 2, responsabil cu monitorizarea radonului în zone active seismic, de la INFP a susținut o prezentare privind cercetările realizate până în prezent care arată legături dintre emanația de Rn și cutremurele de pământ și predictibilitatea cutremurelor prin emanația de Rn.

Concluziile reuniunii sunt:

- CNCAN va implementa modificările discutate pentru revizia HG nr. 526/2018 și îl va retransmite în anchetă celor implicați
- CNCAN va introduce în proiectul de Metodologie denumirile reglementărilor tehnice elaborate de MDLPA.

Întocmit:

Mădălina FLORESCU, consilier, Direcția Relații Internaționale și Comunicare

Camelia LIUTIEV, șef serviciu, Direcția Relații Internaționale și Comunicare